

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Ráth György † (1828–1905).

Ráth György főrendiházi tag, a budapesti ítélőtábla nyugalmazott tanácselnöke, az Országos Iparművészeti Társulat, valamint a királyi közigazgatási fegyelmi bíróság elnöke, hosszú szenvedés után e hó 7-én 77 éves korában meghalt.

Ráth egyike volt a legrégebb magyar bírónak és már a hét személyes Táblánál előadóként működött. Mikor a bíróságokat rendszeresen szervezték, rendes táblai bírónak, majd elnöké lett és másfél évtizeden át a telekkönyvi ügyeket vezette. 1890-ben vonult nyugalomba, negyven évnél is hosszabb szolgálat után.

Bírói működésén kívül, minden szabad idejében a képzőművészetekkel foglalkozott. Tíz évig volt az Országos Képzőművészeti Tanács elnöke és a Képzőművészeti Társaság szervezésében és fejlesztésében nagy szerepe volt. Több külföldi világkiállításon a magyar művészeti osztályt szervezte. Nagy műértő és régiséggyűjtő volt. Becses régi magyar vonatkozású kötetekből való könyvtárát az Akadémiára hagyta, amelynek tagja volt.

Ráth György †.

Ráth György már régebbi idő óta szenvedett szivbajban s tavaly nyáron fokozott munkálkodásával megterhelte magát, annyira elgyengült, hogy az ősszel Knutzenbe, majd pedig Meránba vitték s az egész telet itt töltötte. Ezután ismét hazahozták. De néhány hét múlva újból beteg lett s nem is gyógyult meg többé. Julius hetedikén reggel nagyon rosszul lett, délfele pedig elvesztette eszméletét, agóniába esett s három órakor meghalt. Végtisztessége Budapesten, vasárnap délután volt az Iparművészeti Múzeum Üllői-uti palotájának előcsarnokából. A halottat ezután Melesiere szállították s július 10-én, hétfőn, az ottani családi sírban örök nyugalomra helyezték.

Az elhunyt családján kívül még külön gyászjelentést adott ki az Iparművészeti társulat és az Iparművészeti Múzeum.

A temetésen csaknem végzetessé válható baleset

történt. A kandelábergertyák felgyújtásánál ugyanis a koszorúszalagok tüzet fogtak, ezt azonban baj nélkül sikerült elfojtani. Nyugodjék békében!

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

A nemzet ereje.

A magyar nemzet története följegyzések szerint ezernél több éves. De már azelőtt erős, egységes családot képezett, mert hiszen a nagy semmiségből nem állhatott elő egyszerre, mint hatalmas, harcedzett nép, melytől erős országok fejedelmei rettegték. Ez a nemzeti erő tehát csak lassu folyamatban, hosszú időn át fejlődött ki és az alapjában jól kezdett munka még ma sincs befejezve, amidőn a honfoglalás után ezerévet számláltunk. Fél század előtt egy hatalmas nyomás miatt teljes erőnket használtuk fel a magyar szabadságharcban. Elnyomónkat teljesen megvertük és csak két óriási nemzet rengeteg hadereje tudta elnyomni a kis honvédsereg hőscapatát. Fél század óta újra erősödött a magyar nemzet. Szaporodott vagyonban és erőben. A lélekszám négy millióval több ma, mint a szabadságharc idejében volt. Erejének tudatára ébredt ismét és törvényben foglalt jogait élvezni akarja. Eddig csak óhajtotta, de most már akarja. Jön idő, hogy követeli és ha meg nem kapja, jönni fog az idő midőn kivívja. Mikor? Ez teljesen az események fejlődésétől függ. A harc csendesen foly még. A nemzet összeszedi törvényes uton mozgósítható erejét és szembe száll az alkotmányellenes kormányval. A vármegyék utján megvonja tőle a pénz- és véradót, ami jogában áll.

Eddig a következő törvényhatóságok csatlakoztak szavazatukkal a nemzeti ellentálláshoz. *Vármegyék:* 1. Borsod, 2. Pest Pilis-Solt-Kiskun, 3. Jász-Nagykun-Szolnok, 4. Mosony, 5. Abauj-Torna, 6. Csanád, 7. Bács-Bodrog, 8. Arad, 9. Veszprém, 10. Vas, 11. Sáros, 12. Ugocsa, 13. Kisküküllő, 14. Hont, 15. Nógrád, 16. Baranya, 17. Hajdu, 18. Szabolcs, 19. Szilág, 20. Csik, 21. Háromszék, 22. Zala, 23. Somogy, 24. Szepes, 25. Gömör, 26. Maros-Torda. — *Városok:* 1. Budapest, 2. Kecskemét, 3. Székesfejérvár, 4. Pécs, 5. Kassa, 6. Kolozsvár, 7. Sopron, 8. Debrecen, 9. Hódmezővásárhely,

10. Szeged, 11. Szentés, 12. Torda, 13. Makó, 14. Versec, 15. Szabadka, 16. Zombor, 17. Eperjes, 18. Mátészalka, 19. Fiume, 20. Nyitra, 21. Kiskunhalas, 22. Cegléd, 23. Baja, 24. Szatmárnémeti, 25. Diósgyőr, 26. Nagyvárad, 27. Arad, 28. Nyitra, 29. Eger, 30. Selmec, 31. Óbecse.

A nemzet ereje kezd kifejlődni és tömörülni. A csendes szabadságharc foly szakadatlanul és a vége csakis a nemzet győzelme lehet, ami nem más, mint az ezeréves hazában a magyarság rendszeres fejlődésének folyamata.

Maróczy.

A világ legnagyobb sakkmestereinek Osztenében rendezett versenyéből öt heti küzdelem után egy magyar ember került ki győztesen: *Maróczy Géza*. Öröm és meglegedés támadt e hír nyomában az egész ország napilapot olvasó közönsége között. Mi is jóleső meglegedéssel hozzuk ezt a szép győzelmi hírt a magyar nemzet egyik derék fiáról. Így most, ha másképp nem is, de ezáltal az egész művelt világ előtt fölkerül a magyar név, hiszen külföldön csak úgy tudnak róluuk, mint Osztrákország kis tartományáról. Ime derék fiaink rendre megszerzik lételünkről is a hírt a világ előtt. *Maróczy Géza*t, a világbajnok sakk mestert üdvözljük.

Hazafi Veray János.

Meghalt a haza vándor lantosa, ahogy *Hazafi Veray János* nevezte magát. Ezuttal végérvényesen elköltözött ebből az árnyékvilágból, mert már gyakran költötték holthírét. A Rókus-kórház egyik kis szobájában halt meg, hol éppen egy hónapig feküdt. Szegény öreg — mert bizony már vagy hatvan esztendő terhe nyomta gyöngé vállát — még halálos ágyán is egyre verselt. Kimondta az utolsó kádenciát, azután csendesen elszenderedett. A tüdeje volt beteg, a mi nem is csoda, mert nemzeti ünnepen, országos vásáron, képviselöválasztáson, bucsun s minden egyéb vigaságon megjelent Kárpátoktól az Adriáig s énekelt-éneket, a mig csak birta. De nemcsak a vidámság tanyái látták őt, hanem a ravatalok, a fejfák is vonzották s mezhették lantját.

Furcsa alkotmány volt az ő kobza: hamis lantgot adott, bár az ő fülének gyönyörűsége tellett benne. Megvolt a népköltőben a régi hegedősök

**Az aratási és cséplési árjegyzékünk ~
megjelent és azt**

kívánságra bárkinek ingyen s bérmentve megküldjük.

**Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 31. szám.**

kóborló kedve és rögtönző képessége, de hiányzott belőle a tartalom. Rimkovács volt, aki örömeiben és mérgében egyaránt megszólalt s a nép szívesen elmulatott rajta s elkapkodta verses papirosait. Garasával árulgatta. Nagy volt az önérzete, alamizsnát soha sem fogadott el; különben erre nem is igen volt szüksége. Összeénekelt egy kis vagyont s Irsán házat meg egy kis földet vásárolt, hogy majd véséjére oit megpihen. Aldott jó szíve volt s fölöslegét mindig szétosztotta a koldusok között. Nem volt olyan országos gyűjtés; amelyre ne küldött volna egy pár forintocskát.

Azt mondják róla, epés ember volt, mert rögtönzéseinek legalább is felét így írta alá: *Irtam mérgemben.* Csakhogy a milyen hamar készültek ezek a förmedvények, olyan hamar el is felejtődtek. Haragját csak azok iránt érezte huzamosan, hosszú évekig, a kik az ő babérait vágyakoztak: a pályatársakat, a többi népköltőt gyűlölte. Utoljára kedden vette kezébe a tollat s megírta, hogy sirkövére ezt vessék: *Itt nyugszik Hazafi Veray János — Kinek hire nem vala hiányos.*

„Közös sors” című új regényünket az olvasó szíves figyelmébe ajánljuk.

Forradalom Oroszországban.

Az orosz cári család trónfosztása.

A Potemkin hazavontatása óta a Fekete-tenger ismét csendes, de annál szenzációsabb az a hír, mely szerint az orosz forradalmárok a Romanov-család trónfosztására minden előkészületet megtettek s ezt augusztus második felében akarják keresztülvinni. Az odesszai véres napok s a lodzi és varsói rémtettek után beállott szélesend tehát csak látszólagos és csak nagyobb események előjele.

A cár idegzetét a folyton megújuló izgalmak teljesen megrongálták. Moszkvában szándékozott enyhülést keresni, ám ott, mint arról már megemlékeztünk, *Suvalov* gróf rendőrfőnököt meggyilkolták és ez a merénylet nem Suvalovnak szólt, hanem a cári családnak s ez benne a legmegdöbbentőbb.

Összeesküvés a cár ellen.

Ezekután a cár elhatározta, hogy ilinszkojei kastélyába vonul, melyet nagy sietve megerősített s mikor minden készen állt a cári család befogadására, az utolsó pillanatban messze elágazó összeesküvést fedeztek fel, amely egyenesen a cári család kiirtására irányult.

Az ilinszkojei kastély ugyanis teljesen alá volt aknázva s annyi dinamit volt már alatta, hogy a kellő pillanatban felrobbantva, a kastélynak még csak egy törmeléke sem maradt volna a helyén.

Lázadók kivégzése.

Odesszában a megtorló hatalom kezdte meg működését. *Ignatiev* a lázadók közül már többeket kivégeztetett, a főbb izgatókat pedig valamelyik köztéren a nagyközönség szemeláttára akarja felakasztatni.

Odessza megtámadtatása

A forradalom még sem lohad. Az odesszai forradalmárok kivonultak a szomszédos hegy oldalán levő erdőbe, ahol megcsinálták a haditervet s aztán felgyújtva az erdőt, berontottak Odesszába, hol az erdőtűz világítása mellett pusztítottak embert, vagyont egyaránt. Ők nem félnek *Ignatiev* akasztófáitól, de a zsarnok szíve megremeg az ő harci kiáltásaiktól.

Ujabb tengerész-lázadások.

A Fekete-tenger környékéről még egyéb izgató hírek is érkeztek. Azt állítják, hogy a szebasztropoli hajóhad két hajója követte a *Potemkin* példáját és fellázadt. A hír még megerősítésre szorul ugyan, de nem lehetetlen, hogy igazat mond. A forradalom lángja mindenfelé csapkod s nincs hatalom, amely elfojthatná.

A népképviselőt összehívása.

A népképviselőt összehívása céljából a cár mégis el akart menni Moszkvába, az ősi koronázó városba, hogy az alkotmányosság felé teendő első lépés az ő nevéhez fűződjék. Amde ezt a hírt utóbb megecsinálták, sőt hír szerint még a tervezett ünnepeket sem tartják meg. A cár tehát mégis fél vagy legalább is féltik őt s nem merik elereszteni Peterhofból, ahol annyira, amennyire körülsáncolták és gondoskodtak biztonságáról.

Ostromállapot egész Oroszországban.

A reakció erősen működik Szentpéterváron. Azt mondják, hogy *Bulygin* a legközelebb visszalép és helyét *Trepov*, a szentpétervári diktátor foglalja el. Ez az intézkedés semmi esetre sem fogja lecsillapítani a felzudult kedélyeket, sőt nagyon fel fogja izgatni a forradalmárokat. Arról is beszélnek, hogy egész Oroszországban ki fogják hirdetni az *ostromállapotot*, de ez ellen állítólag maga a tisztviselői kar is protestál.

A lengyelek forrongása.

Lengyelországból ismét izgatóbb forradalmi hírek érkeztek. Lodzban az utcai ütközetek napirenden vannak. A katonaság minduntalan összeütközik a munkásokkal s halomra lövi a zendülőket.

Tudatjuk mindazokkal, a kiknek előfizetése mult hó végével lejárt, hogy az előfizetés megújításáig ennél

a lapnál többet nem küldünk.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért »

**„Hangya”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.**

Az orosz-japán háború.

Port-Arthur védője fogságban.

Szentpétervári jelentések szerint *Stöszel* tábornokot, Port-Arthur hősi védőjét a katonai bíróság házi fogságra ítélte.

Békétárgyalások.

Ujabbán a békétárgyalások előkészületei állanak előtérben. A cár elsősorban *Muraviev* római orosz nagykövetet akarta a tárgyalásra kiküldeni. *Muraviev* azonban állítólag egészségi okokból lemondott erről a kiküldetéséről, ez azonban csak ürügy volt. A valóság az, hogy *Roosevelt*, az Egyesült-Államok elnöke, tiltakozott *Muraviev* kiküldetése ellen azért, mert az rendkívül ideges és így könnyen képtessé tehetné a tárgyalások sikerét.

Witte megbízatása.

Ezután többen kerültek még kombinációba, a cár végül *Witte* miniszterelnököt, a nagy békebarátot bízta meg az orosz birodalom képviselésével. Ez a megbízás egyúttal megnyugtató is, mert *Witte* komolyan akarja a békét.

Békefeltételek.

Szentpéterváron azt hiszik, hogy a japánok főbb követelései a következők.

1. Szachalin szigetének átengedése. 2. A vladivosztoki erősség megszüntetése. 3. Mandzsuria visszaidéje Kinának, a liaotungi felsziget kivételével, a mely a japánoké marad. 4. A japánok Korea fölött való protektorátusának elismerése. 5. A karbin-portarthuri vasut a japánok kezelése alá kerül. 6. Három-ezer millió frank kártérítés.

Szachalin sziget elfoglalása.

A japánok a békétárgyalók utazása alatt is folytatják hadműveleteiket s legutóbbi napokban is nagy lépéssel haladtak céljaik elérése felé. Elfoglalták az oroszok gyenge ellenállása után Szachalin szigetet, mely most orosz birtok ugyan, de csak 1875 óta. Szachalin sziget birtokba vétele után most már csak az oroszok kiszorítása északi Mandzsuriából s Vladivosztok elfoglalása van hátra. Ezekkel kimerülne a föladat, mit a japánok a mostani háborúval maguk elé tűztek.

Szachalin megerősítése.

A japánok 125 mértföld hosszúságú hadi-vasuti vonal építésére szükséges teljes anyagot és 3000 kullit raktak partra. A Szachalinban lévő japán haderő teljes száma 14,000 fő. Szachalin szigetnek fekvésénél fogva nagy hadászati jelentősége van, de gazdasági tekintetben is igen fontos a sziget bírása, mely háromszor akkora, mint Szicília szigete.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A szövetkezetek vezetői.

— Második közlemény —

Lapunk 27. számában a lelkészekről és tanítókról szólva mondtam, hogy azok a szövetkezeteknél a vezérszerepet a nép óhajára kötelesek elfoglalni. Aki megfigyelte egy-egy hitel-, gabona-, vagy más szövetkezet keletkezését, az feltétlenül igazat ad nekem és a mondottakat még megtoldja azzal, hogy önzetlenebb vezetőket nem talál, mint az említettek.

Nem azért mondom ezt, mintha csak ők tudnának arra a magaslatra helyezkedni, ahonnét bátran rámutathatnak önzetlenségükre, hanem azért, hogy az önzés és az önzetlenség között megvonjam a párhuzamot.

Itt a Dunántulban ezelőtt tíz évvel alakult egy hitelszövetkezet. Földhöz ragadt szegénység uralkodott és uralkodik a kisközségben és a hitelszövetkezetükre mégis ráfogható, hogy virágzik. Én ugyan olyan virághoz hasonlítom, amelynek gyökerét féreg rágja, még pedig veszedelmes féreg, mert a törvényben megengedett fizetést teljes mértékben kiaknázza az a földműves vezető, aki elég élelmes volt a saját vérei pénzén szerzett papíron és portómenteséget élvező levelezés útján a vezetésben annyi jártasságot szerezni, hogy ma már tekintélyes mellékjövedelmet húz az ügyek vezetéséből. A házbér, a vezetői díjazás és a napibiztosi működés elogendőkép biztosítják a jövedelem állandóságát. Nem mondom, hogy meg nem engedett módon teszi ezt, sőt alapszabályszerű módon igazgatja el a dolgot; de ebből látható, hogy neki az a vezetés igen jó fejős tehene; tehát ő az önzetlenségtől igen is messze esett ugyebár?

E második példám is itt a Dunántulban játszódott le, de ebben nem hitel-, hanem fogyasztási szövetkezet működését vázoló.

Egy lelkes tanító addig ostromozta községe népét, amíg az a közöny fertőjéből kiemelkedve összetömörült és megalkotta a szövetkezetet. Mint első közleményemben írtam, a tanító erkölcsileg kötelezve lévén, kénytelen volt a vezetés elvállalni és mint ilyen elnökké és könyvvezetővé választották. De mert az elárusító nem volt kellően képzett, a bevásárlási források kutatása, a szövetkezeti tagok tisztességes kiszolgálásának ellenőrzése is az ő nyakába zudult. Reggel 8-tól 11-ig iskolában; 11-től 2-ig a boltban; 2-től 4-ig iskolában, 4-től 8-ig ismét a boltban teljesített idegölő munkát és mindeme munkáért az izraelita szatócsok által a felettes hatóságánál izgatásért való feljelentést, otthon pedig „ismeretlen tettesek”

Értekezési szerek értékesítését eszközlik az előírt % mellett. Fevilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értekezésre elfogad:
Husnemüket, füstölt
ust, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vajat, halat,
burgonyát, káposztát, zöldség-
félleket, gyümölcsöt stb.

általi bántalmazást kapott. De mindez megtoroltnak látszott azzal, hogy a szövetkezet virágzott. Hanem az aknamunka nem volt hiábavaló, mert a szövetkezet tagjai éjnek idején jártak a szatócok boltjába vásárolni és ez a gyengelelkűség megdöntötte a jóra törekvő vezető igyekezetét s a szövetkezeti eszmének sok-sok esztendő sirt ásott ama községben.

Mi volt a nyitja ama megfeszített munkának, amit a tanító végzett? Önző volt? Személyi haszonért cselekedett? Nem, nem azért, hanem a népet igyekezett ama fertőből kiemelni, a mélybe ismét visszasülyedt, és hogy kivegye a részét a magyar nép megmentéséért folyó nagyszerű munkából.

Ime szíves olvasók a párhuzam. Még a legkevésbé olvasott ember is elgondolkodhatik e két vezető egyéni cselekedetén s magától rájön a gondolatra, hogy a szövetkezésben nem az egyedek, hanem a többség boldogulásának kell a vezetők szeméi előtt lebegnie.

Lengyel Ferenc.

Előfizetési felhívás.

 1905. július hó elsején új előfizetést nyitottunk a „FUGGETLEN UJSÁG“-ra

A kinek előfizetése június hó 30-án lejárt, azt kérjük, szíveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat elküldöttük külön levélben.

Előfizetési ár:

**Egész évre 8 korona, félévre 4 korona,
negyedévre 2 korona.**

A „Független Ujság“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programmunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „Független Ujság“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „Független Ujság“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiui tisztelettel a

„FUGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

A legelső székely regény, melyet a „Független Ujság“ jelen számában mint mellékletet kezdetünk közölni, érdemes arra, hogy e helyen is figyelmébe ajánljuk az olvasónak!

• MI UJSÁG? •

Válságos idők. Ezeréves alkotmányunk fájára fejszét fogott az ármány. Válságos időket élünk. Ezer év óta nem volt a magyar nemzet ilyen erős, mint most, mert közel tíz millió magyar él e hazában, tehát a válságos idők éppen jókor jönnek. Mi készen vagyunk mindenre. A nemzet összetart és törvényben biztosított jogairól egy betűt sem enged! Még a legnagyobb munkaidőben is szükség, hogy a magyar ember tudomást szerezzen az események folyásáról, e nagy idők minden mozzanatáról és azért, akik még hátralékban vannak a „Független Ujság“ második félévi előfizetésével, azok igyekezzenek a pénzét posta-utalványon mielőbb beküldeni, mert azoknak még csak ezt a számot küldjük.

Szent-Imrey Kálmán meghalt. Szent-Imrey Kálmán volt negyvennyolcas honvédszázados múlt héten hetvenöt éves korában szívszélhűdésben meghalt. Az elhunyt nagy érdemeket szerzett különösen a honvéd-menedékhely fejlesztése körül, melynek kilenc éve parancsnoka volt. Már évek óta betegeskedett, az utóbbi hetekben állapota annyira rosszabbra fordult, hogy családját és tisztelőit aggodalommal töltötte el. A nagyszámu rokonság közül fivére Szent-Imrey Gábor földbirtokos volt csak a beteg ágyánál, amikor lehunyta a szemét. Felesége már husz évvel ezelőtt meghalt. Az elhunyt ravatalát a honvéd-menedékhely épületében állították fel és onnan vitték örök nyugalomra.

Kossuth Ferenc nyaralása. Kossuth Ferenc, a szövetkezett ellenzék vezérő-bizottságának elnöke szerdán délelőtt tíz órakor elutazott a fővárosból. Herkulesfürdőre ment, ahol üdülés céljából, négy hetet tölt.

A hét eseményei. A Fejérváry-kormány „intő szózat“-ot küldött szét a törvényhatóságokhoz, melyben az adó és az ujoncok megtagadása miatt, mint törvényes és alkotmányos kormány atyailag intést küldött. Az egyesült ellenzék vezérő-bizottsága erre rövid idő múlva választ adott, melyben kimutatja, hogy a Fejérváry-kormány az 1848. évi III. törvény-cikk szerint nem alkotmányos. Ezzel az egy bizonyítással megdöntött az „intő szózat“ minden fenyegető állítása. A vármegyék pedig tovább folytatják az ellenállást. A kaszárnyákba is behatolt már a nemzeti küzdelem. Kolozsváron egy szakaszvezető magyar nyelven vezérelt. Hadi törvény elé állították érte. Kassán a polgári embereket teljesen kizárták a kaszárnyákból, nehogy magyar szellem kerüljön oda be, ami szükségtelen, mert hiszen a szegény bakák szívéből nem lehet kizárni az édes szülő anyát, az anyanyelvet és annak szeretetét.

Kóburg Fülöp válópöre. Kóburg Fülöp hercegnek már régen elhatározott szándéka volt, hogy abban az esetben, ha a párisi szakértő-orvosok feleségét

Lujza hercegnőt épelméjűnek mondják és a bécsi főmarsali hivatal a hercegnő ellen elrendelt gondnokságot megszünteti, nyomban válópört indít a felesége ellen. Ez az idő most érkezett s a herceg a góthai hercegségi tartomány törvényszéke előtt megindítja a válópört.

Sirnak a szomorú fenyők fenn az erdélyi béceken. Édes-fájó hangjuk oda csalogatja szívünket az örökzöld fenyvesek hazájába. Új regényünk oda vezet minket az igazi székely-magyar nép közé. Nincs ennél regényesebb hely a világon, a magyar ember számára, mert hiszen az Északi-Kárpátok is szépek, de tótul beszélnek rajta, a Keleti-Kárpátok is szépek, de a ruthének nyelvét nem érti a magyar, tehát csak ott a legszebb nekünk a Kárpát fenyves béce is, ahol kedves szavu, édes hangu székely testvéreink a mi drága magyar nyelvünkön beszélnek velünk. „Közös sors” című új regényünk a legelső székely regény. Kedves története úgy befészkelődik az olvasó szívébe, hogy azt holta napjáig sem felejt el. Ennél a regénynél becsesebb meglepetést a beköszöntött félévben nem is adhattunk volna. Péterfy Tamást, a regény íróját nem is kell, hogy dicsérjük, dicséri őt 34 éves ifjú korához husz kötet gyönyörű székely regény, melyeket ő irt és amelyek őt fölemelték székely Jókaynak.

Fölrobbant puskaporraktár. Gleivieben, a zabrői bányafelügyelőség közelében ismeretlen okból fölrobbant egy puskaporraktár, melyben a Lujza királyné-bánya számára több mint 700 mázsa puskaport tartottak. A robbanástól okozott légnyomás két kilométernyi területen beszakította a házak ajtóit és ablakait.

Összeégett házaspár. A gyorsforralóval való vigyázatlan bánásmód a napokban ismét szerencsétlenségnek vált okozójává. Hering József fodrász felesége az egyik áldozat, aki lakásán vizet melegített a gyorsforralón, amelyet hirtelen mozdulattal magára rántott. Az égő szesz egy pillanat alatt lángba borította könnyű pongyoláját. Az asszony sikoltozni kezdett, mire segítségére sietett a férje, akinek a ruhája szintén meggyulladt. A halálos veszedelemben levő házaspárnak a szomszédok siettek segítségére. Nagynehezen eloltották az égő ruhát, de ekkor már Hering is és a felesége is súlyos égett sebeket szenvedett. A mentők Hering Jánost bevitték a Rókus-kórházba, a feleségét lakásán ápolják.

Ballettáncosnőből apáca. A varsói színpadok egyik ismert alakja, Paneczka ballettáncosnő nemrég eltűnt a városból. Eleinte azt hitték, hogy a művész nő külföldi köruttra ment, most azonban kitudódott, hogy a ballettáncosnő Novo-Saszba utazott és ott apácának vétette föl magát.

Testvérek tragédiája. A máramarosvármegyei Fejéregyháza községben a minap megrendítő eset történt. Moys Viktor okleveles jegyző összeveszett a bátyjával, Moys Pál máramarosszigeti aljegyzővel s felindulásában négyszer rálőtt. A lövések közül egy sem talált. Moys Viktor ekkor maga ellen fordította a fegyvert, halálosan megsebezte magát és rövid idő múlva meghalt.

Veszett kutya garázdálkodása. Budsovitz morva városkában óriási félelemben tartotta a lakosokat egy gazdátlan fekete pudlikutya. Végig szaladt az utcá-

kon és az utjába kerülő embereket, állatokat megharapta. Hosszas hajszá után végre lelőtték. Az állatorvosi vizsgálat megállapította, hogy a kutya veszett volt, erre egy felnőtt embert és nyolc gyermeket, kiket a kutya megharapott, Bécsbe szállítottak gyógykezelés végett. A hatóság megállapította, hogy a veszett eb husz kutyát mart még meg.

A kedélyes munkás és a haragos rendőr. A Kerepesi-ut egy darabján javitanak valamit, árok van a kocsiuton, amelyből szabályos időközönként ásó emelkedik ki és egy csomó földet esap ki az árokszélre. A láthatatlan munkás igen buzóg lehetett, mert roppant svungossan dobálta ki a földet az árokból. Némelyik arrajárót érte is a homok, sőt egy öreg asszony képét egy ásónyi egészen teleszórta. Sipitozva, hunyorgatva rendőr után nézett. A rendőr odalépett a titokzatos árokhoz és belekiáltott:

— Nem tud jobban . . .

Tovább nem folytathatta, mert egy csomó kavics és homok betömte a száját és egy ásó fültővön csapta. Energikusan akart erre eljágni, odahajolt egészen az árok fölé, hogy „fölríjja” a munkást akinek ilyen furcsa az időtöltése. De elképedt arra, amit látott. . . A munkás elejtette az ásót és torkaszakadtából kacagott. Az oldalát tartotta, úgy mulatott az eseten. Erre már a szegény rendőrnek elfogyott a türelme. . . megbotlott és beleesett az árokba. Sérüléseivel a közeli patikába vitték, a munkást pedig egy másik rendőr a legközelebbi őrszobába.

A pénzügyőr kardja. Keszler Rikárd moóri pénzügyőri fölviagyázó öngyilkosságot követett el. Részegen beállított egy korcsmába s kardot rántva, mindenkit leszurással fenyegetett. Mivel nem adtak neki bort, elhagyta a helyiséget. Az utcán azután összetűzött néhány legénynyel, akik elvették tőle a kardot. A pénzügyőr kard nélkül tért vissza a kaszárnyába, ahol emiatt felelősségre vonták. Attól való félelmében hogy szigorúan megbüntetik, szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. A legények visszaküldték a kardot a kaszárnyába, de már későre.

A király nem enged, a nemzet nem engedhet, mert ezeréves jogait föl nem adhatja. De különben is tiszta dolog, hogy a király van a népért és nem a nép a királyért. Ez a harc most a magyar nemzet létharca, melyet érdeklődéssel kísér minden fia a hazának és hogy minden eseményről rövid, igaz krónikát találjunk, elég arra, ha olvassuk a »Független Ujság»-ot, melynek előfizetési ára félévre 4 korona. Akik hátraétkben vannak, siessenek megújítani az előfizetést, mert azoknak ennél a lapszámnál már többet nem küldünk.

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részv.-Társ.

Budapesten, Muzeum-körút 19.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ-

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapirokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít c-akis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerek-rendszerű vetőgépeket,
Egyetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészfári berendezéseket,
Szeccsavágók,
Répavágók, Morzsolók, Darálók.
Arjegyzék, költségvetés,
szakszerű felvilágosítás
ingyen.

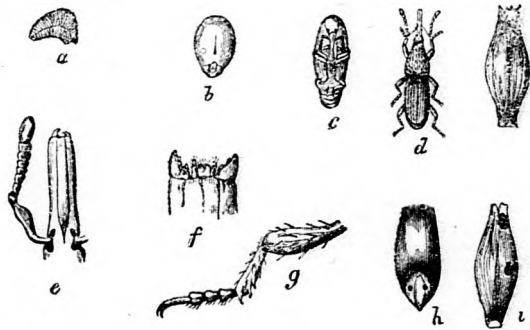
Gazdasági egység-fületeknek, valamint közösi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A gabonasziszik irtása.

A gabonasziszik kis és karesu termetű, hosszú fejű bogár, melynek hosszúsága 3—4 mm., szélessége pedig 0,7—1 mm. Testszíne sötét-barna. E bogár csak a magtárakban él. Lassu járású és röpködni nem tud.

A gabonasziszik az egyes gabonaszemekben fejlődik, még pedig leginkább a buza-, az árpá-, a rozs- és a kukoricában, a zabban már ritkábban. Azonban csak a magtárban elhelyezett magvakban,

A gabonasziszik (*Calandra granaria* L.). a) Az igen fiatal lárva oldaláról tekintve; b) a lárva feje; c) a báb; d) a kifejlesztett bogár; e) a bogár feje; f) a bogár rágószerve; g) a bogár lába; h) megtámadott búzaszem; i-j) megtámadott árpaszemek (mind nagyítva és természet után rajzolva).

lábán álló gabonában nem. A nősténye petéit ugyanabba a szemekbe, hogy rajtuk ormányával elébb egy kis lyukat fur, azután megfordul és petéjét a furott lyukba tojja. A gabonasziszik lárvája a szem lisztes belsejével táplálkozik, benne bábozódik és a gabonaszemet csak akkor hagyja el, hogyha már teljesen kifejlesztett, azaz mikor már bogárra vált.

A zsiszik teljes kifejlődéséhez körülbelül 45—50 nap szükséges s egy nősténye 36—60 petét tojhatik és, minthogy a bogár fejlődése egyes melegebb féléves magtárban egész éven át majdnem fönnakadással folyik, vagy télen legfeljebb két-három hónapig szünetel, azért e bogár rövid idő alatt nagyon elszaporodik és nagy kárt tesz a gabonában. A zsiszik tömegesen csak a zugokban felhalmozott szemetes gabonában szokott szaporodni s innen húzódik át a magtárban lévő tiszta gabona-garmadákba, melyekben tovább szaporodik. Egyáltalán szereti a nyugalmat és a sötétséget!

A gabonasziszik ellen való sikeres védekezésnél figyelembe veendő mozzanatok a következők:

Hogy a gabonasziszik a gazda, vagy gabonakereskedő magtárában el ne szaporodhassék, szükséges, hogy a magtár mindig tiszta legyen.

A magtárban tehát a szeméthulladékok (rosta-alját, söpedéket, oc-ut) egy fél napig sem szabad hagyni, hanem a felgyülemelő hulladékot onnan rögtön el kell távolítani s vagy erősen égő tűzben el kell égetni vagy trágalyébe kell fojtani, hogy a zsiszik belőle ki ne mászhassék. Ahol az efféle magbaromfi etetésére szolgál, azt olyan helyen kell tartani, hogy az esetleg benne élő zsiszik a magtárba vissza ne juthasson. A takarítás (kisöprés) megkönnyítése végett szükséges, hogy a magtár padlójának, falburkolatának minden egyes hézaga olyan anyaggal tapasztassék be, mely fele- (vagy nagyobb) részben marha- (tehén vagy ökr-) trágyából és fele- (vagy kisebb) részben jól gyurható (ragadós) agyagból készült. Hogy e tapasztás annál jobban oda ragadjon, a tapasztás előtt a betapasztandó részek megnedvesítendők.

Hogy a tiszta (pl. új) gabona meg ne zsiszikedjék, okvetlenül szükséges, hogy az gyakran (hetenkint legalább egyszer) kevertessék (lapátoltassék), mert a gyakran megbolygatott gabonában a zsiszik nem marad meg.

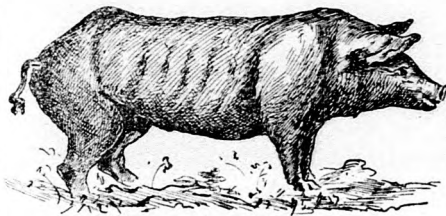
A zsiszikes gabonát a gabonaszisziktól akként kell megtisztítani, hogy azt előbb olyan szemű rostán megróstáljuk, amelynek szövetén a gabonasziszik ki-hull ugyan, de a mag szem nem. Rostálás közben vigyázni kell, hogy a zsiszik a megróstált gabonába ismét vissza ne húzódhassék. Minthogy pedig a megróstált gabonában a rostálás ellenére egy-két zsiszik még bent maradhat, azért szükséges, hogy a kirosztált és garmadába hányt gabona felülete, de leginkább a fallal érintkező része, rongyokkal, zsákokkal, — ha rendelkezésre állanak — juhbőrös bundákkal, len- vagy kenderkóccal betakarassék, melyekbe a garmadából menekvő zsiszik behúzódik. Az ilyen helyen meghúzódott zsiszikek azután 7—8 óra, de legkésőbb egy nap múlva zsákosztól rongyostól együtt a magtárból ki kell vinni és olyan helyen kirázni, ahol az összesperhető és tűzön vagy forró vízben megsemmisíthető. Ez az utóbbi eljárás (lapátolás és zsákkal való betakarás) megismétlendő ötször-hatször, míg a gabona teljesen meg nem tisztul. Azután mint tiszta gabona, hetenkint csak egyszer lapátolandó.

Hogy pedig a gabonasziszik magtári csapással ne váljék, legfőbb szabály az, hogy a magtár gyakran szellőztessék és mindig a legnagyobb tisztaságban tartassék.

Ismeretlen helyről, vagy gazdaságból érkező

Szíves figyelmébe ajánljuk az igen tisztelt közönségnek a somogyiszilli Szent István gyógyszerár kitérő hatású készítményeit és pedig:

sertésvész elleni óv- és hizlalóport,

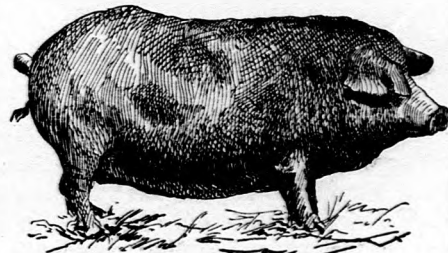

Disznópor használata előtt.

mely rendszeres adagolás mellett nemcsak megakadályozza a sertések különböző betegségeinek fellépését, nagy mértékben fokozza az étvágyát s ennek révén a hizlalást meglegelő mértékben elősegíti; hanem kellő időben alkalmazva, az ugyan-vezett sertésvészt is sikeresen gyógyítja. 1 kilogramm ára 1 korona 90 fillér. Ha egész közönség részére történik megrendelés, ennek arányában 20—30 százalékos engedmény nyújtatik.

10 kiló megrendelésénél 1 kiló ingyen s az egész küldemény bérmentve!

Köszvény-balzsamot izom, csusz és mindennemű csontfájdalmak ellen. Ára egy nagyobb üvegnek 2 korona 50 fillér, kisebb 1 korona 50 fillér.

Disznópor használata után.

Lysol-Salicyl viszketegség és mindennemű bőrbajok ellen. Ára egy tégelynek 3 korona. — **Hajerősítő** hajhullás ellen. Ára egy üvegnek 3 korona 80 fillér és 2 korona 50 fillér. — Ezen szerek kitérő hatásáról számtalan elismerő és hála nyilatkozat tanuskodik.

Megrendelések GYÓGYSZERTÁR Somogy-Szill küldendők.

gabonát, vagy gabona-szállításhoz való zsákokat a magtárba csak akkor szabad bevinni, ha benne gabonazsizsik nincs és ha azt magtáron kívül elébb gondosan kirázták.

A magtárt vagy a zsizsikes gabonát mérgekkel fertőtleníteni nem szabad.

A vasuti és dunai szállító vállalatok a zsizsikes gabonát felsőbb rendelet folytán szállításra nem vállalhatják és követelniök keli, hogy a feladó a zsizsikes gabonaküldeményét saját költségén elébb a zsizsiktól gondosan kitisztítsa (egyszer, vagy ha szükséges, többször kirostáltassa).

A gabonazsizsikkal nem szabad összetéveszteni a lenese- vagy borsózsizsiket. Ez utóbbiak csak a hüvelyes vetemények magvaiban élnek, melyeket már a mezőn fejlődésük elején fertőznek meg; gabonafélékben nem élnek. Ellenben a gabonazsizsik csak a gabonafélékben él, ezeket csak a magtárakban lepi el, de hüvelyesek magvaiban nem él soha sem.

A tarlóhántás.

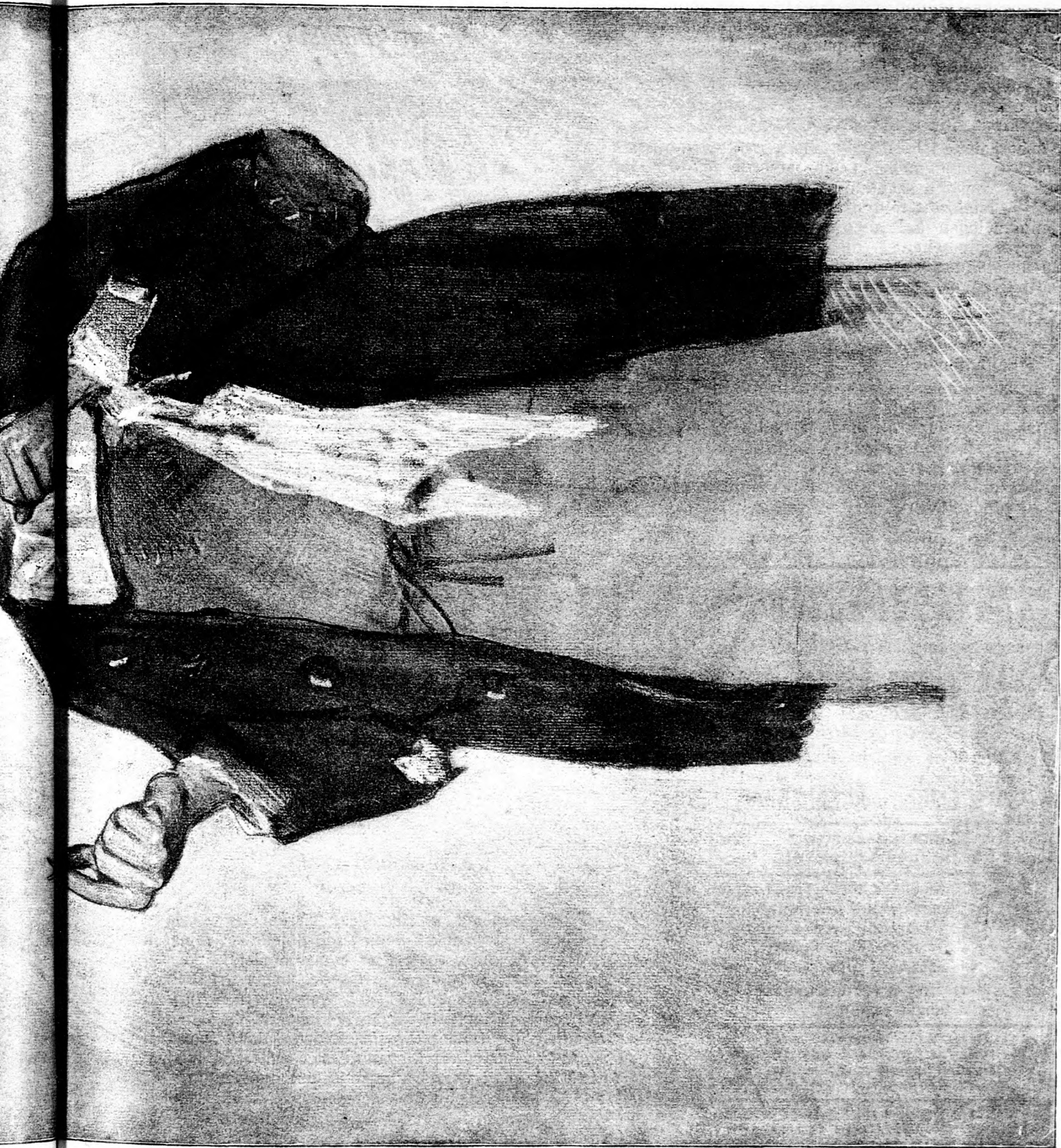
A talaj helyes művelése fokozott mértékben járul hozzá a jó terméshez. A miért is a gazdáknak fel kell használni minden eszközt, ami rendelkezésükre áll, hogy a mai nyomasztó viszonyok között, minél jobb és nagyobb terméseredményeket tudjanak felmutatni. A talaj helyes művelése nélkül pedig ezt elérni nem lehet. Hiába fogjuk mi talajainkat istállótrágyázni, műtrágyázni, ha a talajt nem műveljük rendszeresen, azok hatása nem lesz kielégítő. A helyes talajművelés egyik sarkalatos tétele a tarlóhántás. Sajnos, hazánkban a talajművelés ezen módját még elég kevés helyen alkalmazzák, a tarlóhántás, vagyis a talajnak 3—6 cm.-re való megszántása pedig gyomirtás céljából szerfelett kívánatos. Szántóföldjeink majdnem kivétel nélkül el vannak gyomosodva. A gyomok tekintélyes része az aratás előtt vagy az aratás alkalmával hull a tarlóra.

Ha már most a tarlót aratás után azonnal sekélyen aláforgatjuk, akkor a gyommagvak a talajba kerülnek és ott rövid idő alatt kicsiráznak, fejlődésnek indulnak, melyeket a következő talajműveléssel tönkre tehetünk. A tarlóhántással a tarló korhadását is előmozdítjuk. A tarlóhántás kihatással lesz a szántott talaj alatt levő réteg megporhanyítására is. A tarlóhántás rögtön az aratás után történjék. Ha a tarló magas volt, vagy pedig a felső réteg száraz, akkor célszerű a tarlót lehengerezni, mert ezáltal a gyomok kikelését és a tarló elkorhadását előmozdítjuk. A tarlóhántással irtjuk az acatot. Ha a gabona keresztékbe van rakva, akkor fogjunk hozzá a kereszték között a tarló feltöréséhez.

A tarlóhántást alkalmazzuk a gyeptöréseknél, a herések felszántásánál is. A tarlóhántás végzésére a többtestű ekéket előnyösen használhatjuk fel. Ezekkel a talaj strukturáját javíthatjuk. Az ilyen talajokon pedig a különböző műtrágyákat eredményesebben használhatjuk fel.

Egy jó szer a sertéstetű ellen. Nyáron a letetvesedett malacok 2%-os kreolin-oldatban való megfüröztetéssel vagy lemosással szabadíthatók meg a tetvektől. Felöltött sertéseknél, ugyancsak a malacoknál is télen a fürösztés, illetőleg mosdatás már bajosabban vihető keresztül és éppen azért a „Köztelek“ egyik olvasója a következő tetűsir használatát ajánlja: 3 kgr. vastag terpetint (30%), 2-5 kgr. vékony terpetint (25%), 0-5 kgr. higanyt (5%) és 4 kgr. nyers disznó-

— Foghuzás után. —

zsirt (40%) egy edényben jól össze kell törni, hogy mindenütt egyforma legyen a keverék s az így nyert pépből közönséges repecelajba teszünk annyit, hogy azért folyékony maradjon, jól összekeverjük, s ezzel a keverékkal a malacokat kézzel vékonyan bedörzsöljük, a kocákat szintén a fiaztatókban dörzsöljük be a szórral borított has-részeiken, a c-ecsbimbók kivételével. A megmaradt zsirpépet egy edényben hideg helyen bármennyig el lehet tartani. 2—3 hét múlva, ha szükséges, ismét keverünk a zsirpéből olajjal, s újból átkezeljük az állatokat; 2—3-szori bekenés teljesen kipusztítja a tetveket.

A borjuitásnál a fődolog, hogy csak egészséges tehenek tejét tőgyemelegen, közvetlen a fejés után itassuk és hogy a szoptató edényt nagyon tisztán tartsuk. A lefőlözött tejjel készített tejpótléket szintén langymelegen kell adagolnunk. Célszerű az itatásra egyes oly tehenek tejét felhasználni, amelyek kiváló nevelőknek bizonyultak. Beteg borju után nem szabad ugyanazon szoptató edényből az egészséges borjukat itatnunk, hanem e célra külön edényt kell használnunk. Amint hogy általában véve a beteg borju az egészségestől, a gyenge az erősebtől gondozva elkülönítendő.

A borjuitás inkább a nagyobb tehenészetekben divatos. Egy-két tehen mellett nem érdemes az itatással vesződni, de aki 4-nél több tehenet tart, a tejből vagy vajból pénzel és a borjukat mégis fel akarja nevelni, (ami ma igen jó üzlet), az már haszonnal alkalmazhatja a mesterségesen itató vagy szoptató edényeket.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekéfej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekéfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmányok felelőse, még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjük árjegyzéket, mivel ez az összes talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

• MULATTATÓ •

Kuruc imádság.

Szined előtt esedezünk
— Hallod, Uram, hallod?
Ne pusztítsd oly sürrü sorban
A szegény labancot.
Ha német is: te alkottad,
Ha lator is: éljen.
Tartsd meg, Uram, a labancot
Kellő egészségben!

Kit püfölnénk ha nem őket?
— Hallod, Uram, hallod?
Kit ugratnánk, kit futtatnánk,
Ha nem a labancot?
Kitől szednénk puskát, kardot
Ragadomány-képpen?
Tartsd meg, Uram, a labancot
Kellő egészségben!

Ha mennydörgős menyköveddel
— Hallod, Uram, hallod? —
Ott sétálnál, ott járkálnál,
Ahol a labancok:
Csak félig üsd agyon őket,
Sohase egészen —
Tartsd meg, Uram, a labancot
Kellő egészségben!

Endrődi Sándor.

A mukdeni esata.

(Folytatás.)

Megkezdődik az öldöklés. A srápelek a talajra esve, fehér csomókat vetnek föl, hófelhőket fujnak a levegőbe, úgy hogy sokszor az ember hóviharba képzelet magát. Marujama ezredes ezrede, amely a baloldala Imabasi dandárának, leginkább van kitéve a tűznek. Husz perc alatt az első század 124 emberét és 4 tisztjét veszíti el. De az előrenyomulást folytatják. A támadási vonal 1400 méter közelre van az ellenséghez. A talajon, bár hepehupás, teljesen uralkodik a Putilov-domb.

A bombázás folytonos, félelmetes. A nagy japáni lövegek beszakítják a védőműveket, feldöntik a drótháló karóit, rombolják a sáncfokokat. De az oroszok csodás szolgálatot szerveztek a károk kijavítására. Alig oszlott szét valamelyik robbanás füstje, katonákat lehet látni, amint odafutnak, dolgoznak, kiigazítanak, helyrehoznak és újra eltűnnek sáncaik mögött.

— Szuszumé! Szuszumé! — fut a kiáltás a japáni sorokon át. — Előre! Előre! A golyószórók szakadatlanul

ropognak. Válogatott lövészekből való félszázadok védik az elöretolt sáncárkokat. A japániak golyószórókat cipelnek magukkal, amelyek valósággal golyózápport zudítanak a sáncokra. Az orosz ágyuk eltéveszthetetlen közlelől célba veszik ezeket a pokoli masinákat és kettőt 15 centiméteres bombákkal szétrombolnak. A rohamot folytatják. Szuszumé!

Öt óra van. A csapatok időközönként haladnak előre, lelkesedéssel, hevesen és minden futamnál holttestek vonalát hágják keresztül. Ekkor Imabasi, a dandár parancsnoka sebesülten elesik. Egy gránátszilánk a fején találta.

Jazuhara vezérkari kapitány és Hajasi vezérkari főhadnagy hozzárohannak. Két kezével befogja a sebéit és úgy mormolja: Hagyjatok... nem komoly dolog... még a lábamon tudok állani... — és kinosan feláll, de meginog és a két tiszt karjába dől, akik elviszik.

A szomoru csoport néhány száz lépést tett, amikor egy srapnel a közlelelben szétrobban és a két tiszt is megsebesül. Egy golyó Jazuhara kapitányt bal vállán találja. Másik golyó felülről lefelé, átüti Hajasi főhadnagy mellét és altestét, elesik és fájdalmas mosolylyal kiáltja: Meghalok!

A csata messzi dühöng. Egyetlen katona, semmiféle segítség sincs köröskörül. A hely elhagyatott. A tábornok és a kapitány letérdelnek a haldokló mellé. Az pedig gyenge hangon mondja: Kuni no tamé... A hazáért!

*

Ezek a szavak: „Kuni no tamé“, egy verssor. A haldokló verset költ. Meg kell magyarázni ezt a jellemző epizódot, amely annyira különös a mi szemünkben. Élete legünnepélyesebb pillanataiban a művelt japáni verset költ. A japáni vers könnyü és rendesen nem megy tovább egy sorpárnál; a szonett előtt még a japáni hősiesség is meghátrálna. A mit a japáni leginkább csodál egy ember nevelésében, az az érzéseiben való uralom, a maga meggyőződése, fájdalmain és örömeiben való uralkodni tudás, hogy szenvedélyeket és szenvedéseket el tudjon titkolni a mögött a híressé vált mosolygás mögött, amely ennek a népnek, igazságtalanul, képmutató hírét keltette. Egy pár verssort költeni bizonyos percékben annyi, mint békókba verni az ember saját érzéseit és úgy mutatni őket az akarat foglyai gyanánt. A japáni talán azért tud másokat legyőzni, mert megtanulta, hogyan kell győzni egy rendkívül erős ellenségén: önmagán.

Ez a főhadnagy, aki a hó fehér lepedőjén haldoklik, talán az ő kis epizódjával jobban karakterizálja a japáni jellemet, mint a történelmük nagy mozzanatai. Hibáznánk, ha ennek a hirtelenül hatalmasnak kifejlődött ország erejét pusztán a fegyverei erejében keresnők.

Verset költeni a csatában, ősrégi szokásuk. A legendában, a Kuromo mellett volt csatában Hachiman Taro Josije, a híres harcos, az ifju győző, amikor nyilával az öreg Abe No Sadato sisakrostélyába célzott, mielőtt elrántotta volna az iját, kétsoros verset mondott, amely szójátékával és gunyjával a legyőzött ellenfelet lesujtotta. Az öreg ravasz Abe azonban nem jött zavarba, hanem ugyanolyan szójátékos versben felelt. A fiatal hős erre nagylelküen megkegyelmezett ellenfelének.

A japáni méltatlannak tartja a prózát arra, hogy ünnepélyes pillanatokban használja. Ütközet előtt a tábori posta mindig számtalan verset hord szét a japáni családokhoz, amelyekben tisztek küldik utolsó, ritmusos üdvözleteiket.

Ez magyarázza, hogy Hajasi főhadnagy haldokolva miért mormolta versben, hogy: A hazáért... Fájdal-

mas vonaglász futott át az arcán, aztán néhány pillanat mulva mondotta a második sort. Vagy tán csak gondolta. Mert ezzel a verssel elszállt belőle a lélek, az ajkai mozogtak, de a lehetetet a feléje hajló két sebesült már nem tudta szavak gyanánt megkülönböztetni...

Imabasi tábornokot és a kapitányt súlyos sebük-

Zöldben.

kel az orvosi állomáshoz viszik és a parancsnokságot átveszi Maeda ezredes. A roham pedig folyik tovább, szünet nélkül.

Még egy nap és még egy éjszaka mulik el.

Hatodikán sűrű füstoszlopokat vesznek észre az ellenség visszavonulási útján és gyanítják, hogy a készleteit felgyújtja. Ez a visszavonulás jele. Elhatározzák tehát, hogy éjszaka megtámadják Hulaotun bástyáit. Meg kell akadályozni az oroszokat abban, hogy másutt

használgják föl a Putilov-domb védelmére lekötött csapatokat. És ha visszavonulnak, sürgősen ki kell használni ezt az előnyt és előremenni amennyire csak lehetséges.

Éjleszálltan az első japáni vonalat kiegészítik. Az oroszok tüzelése kevésbé heves, úgy hogy a műveletet nagyobb veszteségek nélkül lehetett végrehajtani. Éjjelkor megindulnak. Egy szakasz utász ráveti magát a dróthálóra és háromnegyedének eleste után sikerül utat vágnia. Látszik, hogy a védelem meggyengült; mikor azelőtt az első támadást kísérelték meg, egyetlen ember sem menekült belőle. Most, amikor a dróthálót keresztül-törték, a gyalogság rohammal veti magát az ellenségre. A küzdelem heves, de rövid. Három óraker reggel a bástyákat mind elfoglalták. Nincs többé kétség: az ellenség megkezdte a pozíciók kiürítését.

Folytatni kell! Előre!

De a Putilov-domb erősítése oly rettenetesek, hogy nappal való támadásra gondolni sem lehet. Még derekasan védekeznek a domb és az oldalai szakadatlanul dörögnek. Ejszaka új szakaszokat küldenek előre, hogy utat nyissanak. A gépágyuk utcákat vágnak és az utászcsapatok elvesztik embereik felét. De az utánuk következő roham már kis ellentállásba ütközik.

Az egész dandár a hegyre veti magát. A sziklás lejtők teli vannak katonákkal, akik kapaszkodnak, árkokat ugranak át, elhagyott sáncokat másznak meg és közbe ordítanak. A puskatűz, amely eleinte fogadta őket, fogy, majd egészen megszűnik. Négy óraker reggelre a csucsot is elfoglalták. Nincs ott más halottaknál, a bombázástól ledől a sáncoknál, megrepedt sziklák, tönkretett ágyuk és szétroncsolt golyószórók között.

Fölkel a nap. Japáni lobogó emelkedik a hegytető fölé. Hosszu banzaj visszhangzik.

A Putilov-dombot meggyőzték.

*

Amig Imabasi dandára — a tizedik hadosztály balján — ily hőiesen támadta a Putilov-dombot, Otami dandára — a tizedik hadosztály jobbán — nem kevesebb bátorsággal és nem kisebb bajjal küzd a Putilov-domb keleti oldalán lévő erősítések ellen.

Ezen a részen a legerősebb ellentállási pont, amelyre a japániak minden erejüket összpontosítják, Lochiantun mellett, Hulaotuntól keletre van. Az Otami dandárának két ezrede közül az, amelyik Tanaka ezredes alá tartozik, tartalékban marad, a másik Nisinura ezredes parancsnoksága alatt támadásra van szánva. A dandár mellett néhány 10 és feles és 12 centiméteres üteg bombázza az ellenséges pozíciókat, de az oroszoknak is vannak nagy ágyuk, amelyek helyt állanak a japáni tüzelésnek. Száz meg száz bomba iva alatt készül a gyalogság a cselekvésre.

Február 26-ika óta 400 utázkatoná, Mijake kapitány parancsa alatt, Fansantól északkeletre sáncárkokat építenek egy talajmélyedésben, alig félkilométernyire az ellenségtől. Hajnalban a munka megszűnik és este újra kezdődik. 28-án már 800 méternyi sáncárkot ástak és számtalan földeszsákot készítettek, amelyek arra valók, hogy az előrenyomuláskor a katonák védelme legyen. 28-án éjjel az oroszok meghallják a munka zaját és sűrű tüzelést indítanak, amely azonban nem akadályozza meg a japániakat, hogy folytassák előkészületeiket. Nincs vesztegetni való idő; a támadásra másnapra adták ki a parancsot.

Március elsején kilenc óraker reggel, két század golyószórókkal ellátva, könnyen foglalják el az éjszaka épített sáncokat. Puchaehvát, Fansától nyugatra, utána

egy század, Kobajachi kapitány vezetése alatt elfoglalta. Másodikán a támadási vonalat fokozatosan megerősítették, úgy hogy most három zászlóaljából való; az egyik Vada őrnagy vezetése alatt a centrumban, a másik Modeki őrnagy alatt a jobboldalon és a harmadik Okuda őrnagy alatt a balon.

Mikor a hó sűrűen kezd alászállni, ezek a csapatok megindulnak előre. Minden katonának a vállán a homokzsákja. A srapszelek köröskörül robbannak, anélkül azonban, hogy nagyobb kárt okoznának; a fõrgeteg megakadályozza az ellenséget a látásban.

Mire a hóesés megszűnt és a látóhatár kiderül, a japániak 600 méterre jutottak a legfőbb ellenséges pozícióktól. Tasan, Lochiantun, Hulaotun, a Putilov-domb felől mindenféle fegyverek rettenetes tüze zudul a támadókra. De a katonák már ledobták a földeszsákjaikat és mögöttük, mint valami sánc mögött, felelnek a puskasortűzre. Bástyákat is építettek egymásra rakott földeszsákokból és ezek mögött a golyószórók működnek. De a veszteségek ezeknek a védõmûveknek ellenére is súlyosak. Várnak az alkalomra, hogy rohamra vethessék magukat; várják, hogy a tüzérség valamilyen utat nyisson, valamelyik védelmet ledöntse; de a bombázás nem eredményes. Leszáll az éj. A csapatok harc formációjában maradnak.

Éjjelkor Ota utázkapitány parancsot kap, hogy kísérelje meg a dróthálózat ledöntését, amely elzárja az utat a támadás elõl. A kapitány rábizza a merész vállalkozás végrehajtását Muné főhadnagyra. Ez 21 embert választ ki magának, parancsait odasugdossa nekik és az előkészületek megkezdődnek.

Az ember azt hihetné, hogy ezek a katonák valami álarcosbálra készülnek. Tiszta fehérneműt huznak a ruhájuk fölé, bekötik a fejüket fehér zsebkendővel, fehér szőrével fordítják kifelé a bundájukat, fehér gyapjúkecstyüt huznak, a parádés-kecstyüt, levetik a cipőjüket és négy-öt pár harisnyát huznak a helyébe, elhagyják a sipkájukat és nyugodt hangon mormolják a bucsuzó Szajovarai-t társaiknak; lemásznak a sáncra és eltűnnek a sötétben.

Barzini Luigi.

(Folyt. köv.)

Pista, Gyurka: A gombócért összevesztünk,
S amig ketten verekedtünk,
Valaki tálunkat eltörte
Sőt gombócunk is megette! Oh! oh!

A kutya (az asztal alatt ezt gondolja:)

Azt már régen tudhatnátok,
Megtanított rá apátok,
Hogy mig két kutya verekszik,
Könc a harmadiknak esik, böh, böh!

Képeinkhez.

Foghuzás után. Nem megmondtam, hogy kikerülsz a szájból, ha békében nem hagysz? Ugy-e itt vagy a kezemben? Nem izleled meg ezután az illatos peccenyét, sem a bort, sem a sört! még csak ropogós verőmalac sem kerül közeledbe! Nem megmondtam!?

Zöldben. Édes fejecske kandikál ki a fák közül. Egy nyaraló a sok ezer közül, aki eljött a város poros levegőjéből az illatos erdővidékre.

Apróságok.

40 ezer osztrák menekülése egy dobos elől.

Az osztrák katonai vitézséget hűen tükrözteti vissza ez a mulatságos kis történet.

Baracsi Andrással, az „árkostalvi kis dobos“-sal történt, hogy egy ütközet előtt észrevette, hogy az ellenség kilátását sűrű füst takarja el. Figyelmeztette kapitányát és hozzátette, hogy jó volna a folyó tulsó oldalára kerülni.

— Tudsz uszni? — kérde a kapitány.

— Tudok!

— Tehát rajta!

— Vizes lesz a dobom, — szolt a kis dobos.

— Tedd a borjura és úgy dobolj, — mondá a kapitány.

Igy történt. Mikor az osztrákok meghallották a dobszót, azt hitték, hogy a magyar sereg megkerülte őket s ágyúikat is ott hagyva gyors futásnak eredtek. Fényes monétával tüntette ki Bem apó az ő kis székely dobosát s még ma is híres a hadi történetben, hogy mint szalasztott meg egy „székely kis dobos“ negyvenezer toprongyos osztrákot.

A gyóntatószék titkaiból.

Egy római lap írja a következő történetet: Egy szicília városka lelkésze pontos naplót vezetett a gyónásokról. Mikor meghalt, a nevető örökösök szétkapkodták kis vagyonát, írásait azonban s köztük a gyónási titkokról szóló feljegyzéseit eladták egy vegyeskereskedőnek. A városka lakói napirendre tértek a haláleset felett, már az új plébános is beköltözött, amikor a következők történtek. A városka gyógyszerésze éppen ebédnél ült nejével, mikor sajtot hozatva a kereskedőtől, olvasgatni kezdte s sajtakaró papirost. Egyszerre csak felkiáltott:

— Szent Isten! Mit látok! A droguista felesége viszonyt folytatott a carabinieri hadnagyával?!

— És a tanitónő a biróval! — folytatta az olvasást a gyógyszerész felesége.

A házastársak nem folytatták, hanem azonnal átöltöztek és a klubba indultak. Az utcán azonban valóságos forradalmi állapotot találtak, a klubban pedig mintha forradalmi bizottság tartott volna ülést. Az utcán csak úgy röpködtek az ilyen kifejezések:

— Gazember!... Csábitó!... No ezért meg-lakolsz!... Menj a hadnagyhoz!...

Mikor a gyógyszerész és neje a klub termébe léptek, a kavargás egyszerre nagyobb lett. A gyűlés elnöke, a városka szálló tulajdonosa, felugrott és nyakonragadta a gyógyszerészt:

— Hát te tettél hashajtót az ürmösbe esküvőm napján?! Nesze te gazember! — és agyba-főbe verte.

Közben az orvos felesége támadt a gyógyszerész nejének és hajába kapaszkodva, süvöltötte:

— Hát te csábitottad el a férjemet? Te tartottad fogva?! — A négy küzdő a földön fetrengett és carabinieriiket kellett hozatni, hogy rendet csináljanak. Az örmes'erbe azonban azonnal belekötött a dohánykereskedő, aki a felesége hűségét kérte számon tőle; a bírót a tanitónő térje felpofozta, elverte, szóval a legteljesebb fölfordulás állott be a kis városban, legrösszabbul járt a bíró, akit éppen 130 férj vont felelősségre; le is kellett mondani állásáról, a carabinieri hadnagyot átelyezték, a gyógyszerész elvált nejétől, a polgármester és az egész városi tanács lemondott és nem egy gyászoló férj volt, aki letöröltette elhunyt felesége sirkövére „a hű feleségnek“ föliratot.

Betűrejtvény.

n. m. $\frac{1}{2}$ $\frac{ém}{ü}$ & től!

Megfejtési határidő 1905. július hó 30.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 28. számában közölt talány megfejtése:

„Nagy meleg van.“

Helyesen fejtették meg: Szita Teréz, Sarudy Boróka, Beke Piroska, Nagy Anna, Joó Mariska, P. Lasztaméry Mariska, Nemes Adél, Blich Ferenc, Mandola Gerő, Szeép István, Bodó Ferenc, Vakareszku István, Szűcs Ferenc, Tóth Károly, Meleg András, Béres Mihály, Anka Péter ifj., Fermengel József, Bora János, Nagy G. Elek.

A sorshuzásnál Nagy Anna és Bodó Ferenc nevei jöttek ki elsőeknek, akiknek a kitűzött jutalom gyanánt egy regénykötetet küldöttünk.

KÉRELEM! Mindazokat az előfizetőinket, akiknek előfizetése június hó végén lejárt, tisztelettel kérjük a pénz mielőbbi beküldésére, mert azoknak már ennél a lapszámmal többet nem küldünk. Előfizetési ár: félévre 4 korona. Cim: FÜGGETLEN UJSÁG szerkesztősége, Budapest, IX., Üllői ut 25.

B. József, Gola. Levelezőlapját átadtuk a „Pátria“ gazdasági könyvkereskedésnek. De „Magyar Gazdák Évkönyve“ című munkát mi nem ismerünk. Talán a „Gazdasági Lexikon“ gondolja? — **Tóth Károly.** 1. A talányt köszönjük. Felhasználjuk. 2. A téhen tőgyén fellépő sömör-szerű kiütések ellen gyógyszerrel látatlanban nem ajánlhatunk, mert az ilyen kiütés nagyon különböző eredetű és természetű lehet, amelyek mindegyikét másként kell orvosolni. Tessék tehát közvetlenül állatorvoshoz fordulni, aki aztán a tőgy megvizsgálása után, a megfelelő gyógykezelési módot előírhatja.

!!! Kliséket olcsón !!!

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja

a „Független Ujság“ kiadóhivatala.

(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése
1905. július 21.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 112—128 K., vidéki borjúhús 120—136 K., sertéshús 150—156 K., szalonna füstölt 160—165 K., szalonna, olvasztani való 150—152 K., háj 160—164 K., sertézsír 150—152 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1'60—1'80 K., hazai sonka 1'60—2' K.

Baromfifélék: élő tyúk ——— K., rántani való csirke 1'40—2'30 K., sütni való csirke 2'—2'40 K., kacsa, hizott 3'80—6'20 K., lud, hizott 9'—15' K., pulyka, hizott ——— K., páronkint. Vágott hizott liba 1'20—1'40— K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka ——— K. kg.-ként.

Tojás: bácskai 74—75 K., erdélyi apróbb áru 72'—73 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt ——— K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 10'—12'— K. rózsá I. 8'—8'40 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ——— mm.-ként.

Teavaj: (centrifugál) 2'10—2'30 K., főzővaj 1'40—1'50 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 20—22 fillér.

Budapesti piaci árak.

Baromfi. (Árak métermázsánsként értendők). *Buza* 16'60—17'10 K. *Bors* 12'75 K-től 12'90 K-ig. *Árpa* 12'— K-től 12'20 K-ig, jobbn minőségű 13'20 K-től 13'— K-ig. *Zab* 13'40—14'30 K. *Tengeri* 15'60 K.

Liszti ára 100 kg.-ként.									
Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28'—	27'30	26'40	25'80	25'40	25'—	23'20	21'—	15'—

Takarmányvásár. Réti széna 4'80—6'60 fillér, mubar ——— fillér, zsupszalma 4'40—5'80 fillér, aloroszalma 4'—4'— fillér.

A „FUGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

„PARAGON”

a legjobb minőségű **sűrű gépenőzsir**, mert **csontolajjal** van vegyítve és **savmentes**: tehát a **cséplőgép és locomobil tengelyeit hőnfutástól és savmarástól megmenti.**

Szine fehér, teljesen szag- és üledékmentes; óriási kenőképesége folytán a legolcsóbb kenőanyag. Szétküldés 1, 5, 10, 25 kg.-os dobozokban 50, 100, 180 és 250 kg.-os hordókban. —
Kapható:

SCHOTTOLA ERNŐ

cégnél
BUDAPEST, Andrásy-ut 2.

Mintával és bővebb felvilágosítással készséggel szolgálunk.

MAGYAR TELEPÍTŐ ÉS PARCELLÁZÓ BANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Sürpönczim: TELEPÍTŐBK. Telefon: 180.
ALAPTŐKE 5 MILLIÓ KORONA.

ALAPÍTÓ INTÉZETEK: Magyar Jelzáloghitelbank, Cs. és kir. szab. triesti általános biztosító társaság, Magyar Agrár és Járadekbank r.-t., Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank, Magyar Általános Takarékpénztár.

IGAZGATÓSÁG: Hegedüs Sándor (elnök), Beck Nándor (alelnök), gróf Keglevich Gábor (alelnök), Barta Arnold, Barta Ödön, dr. Beck Gyula, Bujanovich Gyula, dr. Eber Antal (vezető igazgató), Kende Zsigmond (istvádi), Kronberger Lipót, dr. Nagy Ferencz, Poór Jakab, dr. Pollák Gyula, dr. Schober Béla, dr. Simonyi Semadam Sándor.

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG: gróf Korniss Károly (elnök), dr. Mezössy Béla, dr. Neumann Miksa, dr. Horváth Lipót.

A BANK MŰKÖDÉSI KÖRE:

- mezőgazdasági ingatlanok megvétele és azoknak telepítés és parcellázás útján való értékesítése;
- telepítések és parcellázások elvállalása bizományban;
- telepítések és parcellázások finanszírozása;
- telepítési és parcellázási ügyek minden egyéb válfajánál való közreműködés.

A bank a parcellázási műveletek teljes intézését magára vállalja és azokat saját műszaki, gazdasági és telekkönyvi szervezete segítségével, a tulajdonos minden közreműködése nélkül, teljes felelősséggel lebonyolítja.

A parcellák vevői a vételár 50—75%-a erejéig — egyetemleges kötelezettség kizárásával — olcsó törlesztéses kölcsönöket nyernek, mi által az értékesítés jelentékenyen meg van könnyítve.

Ajánlatok a bank igazgatóságához (BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCZA 9. SZÁM) intézendők, amely minden kérdésben úgy előszóval mint írásban készséggel nyújt beható és kimerítő utbaigazítást.

Részletes tájékoztatót kívánatra bárkinek küldünk.

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmívelésügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

MARKHÓT JENŐ

magánmérnök műszaki irodájában

Budapest, VIII., József-körút 36. Műhely VI., Sziv-u. 3—7.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

1904. évi forgalom : 22,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

mel'yek minden évben **július és szeptember**
hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál :

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

A miskolczi országos baromfi-kiállításon
diszoklevéllel kitüntetett

sárga orpingtonok faj-
tiszta tenyésztőjásai

12 darabonkint, patent csomagolással és
postai szállítással 10 koronáért kaphatók

Szilassy Elemér-nél
Verebély, Bars megye.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% KÁLI

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő
minőségben legolcsóbban

szállít a

**„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.